



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum**

Svpplementvm Tertiæ Partis

**Thomas <von Aquin, Heiliger>**

**Romae, 1619**

Vtrum bigamia soluatur per baptismum? 4

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38817**

diuersæ opiniones: tamen probabilius est, quòd non sit irregularis: quia carnē suam non diuisit in plures.

Ad tertium dicendum, quòd irregularitas non est pœna inflicta, sed defectus quidam sacramenti: & idèd non oportet, quòd semper sit voluntaria bigamia ad hoc, quòd irregularitatem causet: & idèd ille qui vxorem ducit corruptam, quam virginem credit, irregularis est, eam cognoscens.

Ad quartum dicendum, quòd si mulier fornicetur post matrimonium contractum, non efficitur ex hoc vir irregularis, nisi post corruptionem\* adulterij eam iterato cognoscat: quia alias corruptio vxoris nullo modo cadit sub actu matrimoniali viri. Sed si etiam per ius compellatur ei reddere debitum, vel etiam ex conscientia propria, illa petente, debitum reddat ante condemnationem adulterij, irregularis efficitur: quamuis de hoc sint opiniones. Sed hoc quòd dictum est\*, est probabilius, quia hic non requiritur quòd † sit peccatum, sed significatio tantum\*.

## ARTIC. IV.

*Utrum bigamia soluatur per baptismum?*

AD quartum sic proceditur. Videtur, quòd bigamia per baptismum soluatur. Dicit enim Hieron.\* in epist. ad Titum, quod si quis ante baptismum plures vxores habuit, vel vnā ante & aliam post, non est bigamus. Ergo bigamia per baptismum soluitur.

¶ 2 Præterea, Qui facit quod maius est, facit quod minus est. Sed baptismus tollit omne peccatum, quod est grauius quam irregularitas. Ergo tollit bigamiæ irregularitatem.

¶ 3 Præterea, Baptismus tollit omnem pœnam ex actu prouenientem. Sed irregularitas bigamiæ est huiusmodi. Ergo, &c.

¶ 4 Præterea, Bigamus est irregularis, in quantum deficit à representatione Christi. Sed per baptismum plene Christo\* conformamur. Ergo soluitur illa irregularitas.

¶ 5 Præ-

*Al. Adulterinam.*

*Hoc eadē loco.*

*† Al. qd*

*\* ar. 2 hu*

*ius q. ad*

*3.*

*278*

*\* c. 1. super illud:*

*vnus vxo*

*ris viri,*

*10.9. Vnde etiam*

*in epi. ad Oceanum*

*patru ante*

*te med. 10.3. & in*

*decr. 26. & causa*

*8.9.1.*

*Al. conformatur.*

*\* l. 4 sent.*

*d. 1. §. B.*



¶ Præterea, Sacramenta nouæ legis sunt magis efficacia, quàm sacramenta veteris legis. Sed sacramenta veteris legis soluebant irregularitates, vt in principio libri dictum est à Magistro\*. Ergo & baptismus, qui est efficacissimū sacramentum in noua lege, soluit irregularitatem ex bigamia contractam.

SED contra est, quod Augustinus ꝑ dicit, Acutius intelligunt, qui nec eum, qui catechumenus, aut paganus habuit alteram, ordinandum censuerunt: quia de sacramento agitur, non de peccato.

¶ Præterea, Sicut idem ꝑ dicit, Fœmina si catechumena, vel pagana, vitiata est, non potest inter Dei virgines post baptismum consecrari. Ergo eadem ratione, nec bigamus ante baptismum ordinari.

RESPONDEO dicendum, quòd ꝑ baptismus soluit culpas, & non soluit coniugia. Vnde cum ex ipso coniugio sequatur irregularitas, per baptismum tolli non potest, vt Augustinus\* dicit.

Ad primum ergo dicendum, quòd in casu isto non tenetur Hieronymi opinio, nisi forte velimus eum exponere, quòd loquitur ad superioris dispensationem.

Ad secundum dicendum, quòd non oportet vt quod facit maius, faciat minus, nisi sit ad illud ordinatum: & hoc deficit in proposito, quia baptismus ad irregularitatem tollendam non ordinatur.

Ad tertium dicendum, quòd hoc intelligendum est de pœnis, quæ consequuntur ex actuali peccato quasi inflictæ, vel infligendæ: non enim aliquis per baptismum virginitatem recuperat, nec similiter carnis indiuisiōnem.

Ad quartum dicendum, quòd ꝑ baptizatus conformatur Christo, quantum ad virtutem mentis, sed non quantum ad statum carnis, qui consideratur in virginitate vel in diuisione carnis.

Ad quintum dicendum, quòd illæ irregularitates ex leuibus causis non perpetuis erant contractæ: & idcò etiam per illa sacramenta auferri poterant, & ite-

*De bono coniugali c. 18.*

*ante me.*

*s. 6. & re-*

*fertur in*

*c. acutius*

*26. dist.*

*ꝑ loco cit.*

*Innoc. 1.*

*epist. 21.*

*cap. 52.*

*\* in l. de*

*bono cõiu-*

*gali c. 18*

*to. 6.*

*Al. bap-*

*tismus cõ-*

*format.*



& iterum erant ad hoc ordinata, non autem baptis-  
mus ad hoc ordinatur.

## ARTIC. V.

279

*Utrum cum bigamo liceat dispensare?*

**A**D quintum sic proceditur. Videtur, quod cum bigamo non liceat dispensare. Quia Extra de bigamis dicitur, Cum clericis, qui in quantum in ipsis fuit, secundas sibi mulieres coniunxerunt matrimonialiter, tamquam cum bigamis non licet dispensare.

¶ 2 Præterea, Contra ius diuinum non licet dispensare. Sed omnia quæ in Canone dicuntur, ad ius diuinum pertinent, Cum ergo Apostolus in scriptura Canonica dicat \*, Oportet Episcopum non nisi unius uxoris virum esse, videtur quod in hoc non possit dispensari.

1. Tim. 3.

¶ 3 Præterea, Nullus potest dispensare in his quæ sunt de necessitate sacramenti. Sed non esse irregularem, est de necessitate sacramenti ordinis: cum significatio quæ est sacramento essentialis, desit in eo qui est irregularis. Ergo non potest in hoc dispensari.

¶ 4 Præterea, Hoc quod rationabiliter factum est, non potest rationabiliter mutari. Si ergo potest rationabiliter dispensari cum bigamo, irrationabiliter est ei adiuncta irregularitas, quod est inconueniens.

SED contra est, quod Lucius Papa dispensauit cum Episcopo Panormitano, qui erat bigamus.

¶ Præterea, Martinus Papa dicit, Lector si viduam uxorem accipiat, in lectoratu permaneat; si si necessitas fuerit, subdiaconus fiat: nihil autem supra. Similiter si bigamus fuerit, Ergo ad minus vsque ad subdiaconatum cum eo dispensari potest.

RESPONDEO dicendum, quod bigamia non est adiuncta irregularitas de iure naturali, sed de iure positivo: nec iterum est de essentialibus ordinis, quod aliquis non sit bigamus: quod patet ex hoc, quod si aliquis bigamus ad ordines accedat, characterem accipit. Et ideo Papa potest dispensare in tali irregularitate.

¶ ita refert glos in decret.

d. 14 ca. Lector.

\* refertur in decret. d. 14 ca. Lector.